

KARATAY
BELEDİYESİ

KARATAY BELEDİYESİ'NİN
KATKILARIYLA

Merhaba
merhabahaber.com

f /akademiksayfalar

Kurucusu:
Dr. Mehmet Ali UZ

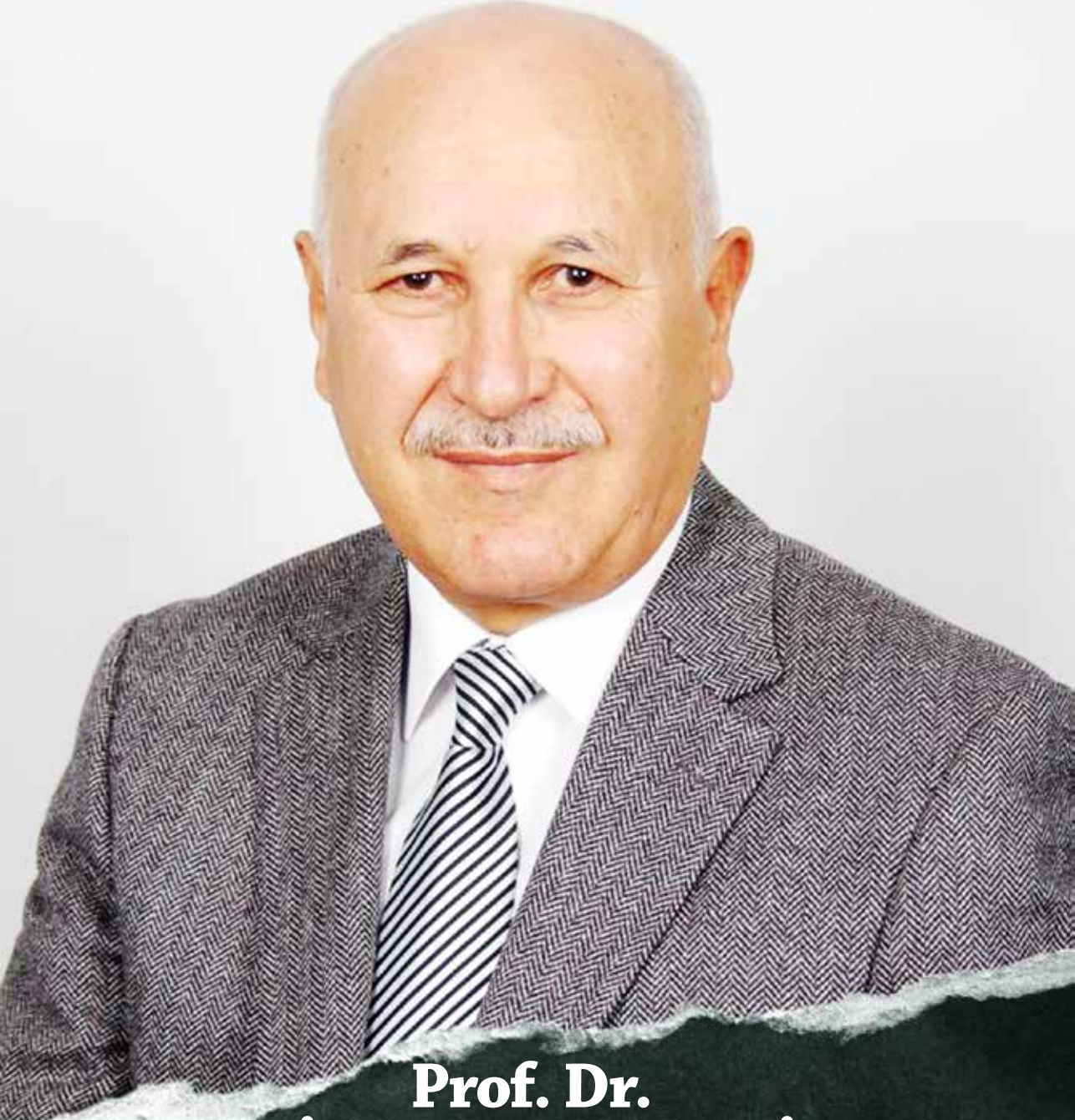
CİLT: 18 • SAYI: 9
23 EKİM 2019 ÇARŞAMBA

KADEMİK

Sayfalar

Hazırlayanlar: **Dr. Mehmet Ali UZ - Serdar CEYLAN**
maliz@merhabagazetesi.com.tr - srceylan@hotmail.com

Prof. Dr.
ALİ BERAT ALPTEKİN

ÖZEL SAYI - 1

Prof. Dr.
Saim
Sakaoglu

ALPTEKİN ÖZEL SAYISI EDİTÖRÜ'NDEN...

Bu satırları tuşlara dökmeye başladığım günler 21 yıllık ayrılıktan sonra Konya'ya temelli dönüş yapışımın 31. yılıydı. İstanbul'da öğrencilik, Tokat'ta lise edebiyat öğretmenliği, Erzurum'da üniversite hocalığı derken doğduğum topraklara ayak basıyordum. Bu, bir büyük hayalin gerçekleşmesi idi. O yıllarda sayıları fazla olmayan üniversitelerin bazılarında gelen teklifleri de tatlıya bağlayarak Konya'mıza yerleşiyordum.

Konya'ya geldikten sonra, ayağımı sürüyerek gelmiş olmalıyım ki pek çok öğrencim de değişik konumlarla Konya'mıza akın ediyorlardı. Bunlar günümüzün halk edebiyatı profesörleri Metin Ergun, Ali Duymaz, Zekeriya Karadavut, dil profesörü Münever Tekcan... Bu öğrencilerimin ilki milletvekili olarak TBMM'de, ikisi Balıkesir ve Antalya'da, dilci olanı ise Kocaeli'de görev başındalar. Konya'ya geldiklerinde ise hepsi asistan veya okutmandılar.

Yıllar sonra bir de Elazığ'dan Ali Berat Alptekin'imiz gelmişti. Doçentti. Burada profesör oldu ve hocasıyla uyum içinde yıllarca çalıştılar. Ta ki emr-i Hak vâki oluncaya kadar.

Biz, Ali ile ben Türk halk edebiyatı alanında bir sac ayağı oluşturmuştuk: Ben, öğrencim Ali ve onun öğrencisi Esmâ Şimşek. Çok güzel kitapların üzerinde bu üçlünün adlarını görüyordunuz. Çalışmayı bir ibadet kabul edercesine önde tutuyorlardı. Her zaman birbirimize danışıyor, bilgi alışverişinde bulunuyorduk. Benim yaşımın ilerlemesine karşılık onların enerjileri giderek artıyordu. Ben de onlara ayak uyduruyordum.

Yıl 2017... Ali'mize bir şeyler oluyordu. Sol el ve ayağıyla başlayan zorlamalar tıbbın ve dostlukların en güzelleriyle giderilmeye çalışılıyordu. Ama ölüm sıra filan dinlemiyordu. Ölüm Ali'mize âşık olmuştu, elini bırakmıyordu. 01 Eylül 2019 Pazar günü Üçler Mezarlığı'nın bağrına bu genç âlimi emanet ederken ülkenin dört bir yanından gelen meslektaşları ve öğrencileri hep aynı şeyi düşünüyorlardı: Neydi Ali'mizin acelesi? Yoksa sonsuz bir kavuşmanın arzusu muydu bu gidiş? Bilemeyiz ama arkasında bıraktığı eserleri (çocukları, öğrencileri ve yayınları) onu bizlere asla unutturmayacaklardır.

Ruhun şad olsun sevgili Ali'm...

HER YÖNÜYLE ÖRNEK BİR BİLİM ADAMI: PROF. DR. ALİ BERAT ALPTEKİN (HAYATI)

Prof. Dr.
Hatice İÇEL*

I. Hayatı

Prof. Dr. Ali Berat Alptekin, takvim yaprakları 14 Mayıs 1952'yi gösterdiğinde Mersin ilinin Silifke ilçesine bağlı olan İmamuşağı köyünde dünyaya gelmiştir. Nüfusa 10 Nisan 1953 tarihiyle kaydettirilen Prof. Dr. Alptekin, Mehmet ve Emine Alptekin çiftinin dördüncü çocuğudur. Baba Mehmet Bey çiftçilik ve değirmencilik yaparak ailenin geçimini sağlamıştır. Anne Emine Hanım ise okur-yazarlığı olmayan bir ev hanımıdır. Baba Mehmet Alptekin 1988, anne Emine Alptekin ise 2008 yılında vefat etmiştir.

Prof. Dr. Alptekin, **ilk öğrenimini köyünde bulunan Bağalanı İlkokulu'nda 1960-1965 yılları arasında görmüştür. Silifke Lisesinin orta kısmını 1965-1969, lise kısmını ise 1969-1972 yılları arasında tamamlamış; 1973 yılında Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Matematik Bölümüne kayıt yaptırmıştır. Bu bölüme 33 gün devam etmiş, ancak edebiyat sevgisi daha ağır bastığı için o dönem verilen geçiş hakkından yararlanarak aynı üniversitenin Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümüne geçiş yapmıştır. Burada Türk Dili ve Edebiyatı alanının önde gelen hocalarından dersler almıştır. Prof. Dr. Orhan Okay, Prof. Dr. Kaya Bilgegil, Prof. Dr. Mehmet Akalın, Prof. Dr. Saim Sakaoğlu, Prof. Dr. Bilge Seyidoğlu, Prof.**

Dr. Ensar Aslan, Prof. Dr. Haluk İpekten, Prof. Dr. Selahattin Olcay ve Prof. Dr. Efrasiyap Gemalmaz bunlardan bazılarıdır. Aynı bölümden 1977 yılında mezun olmuştur.

Lisans eğitiminin ardından Kasım 1977-Nisan 1979 tarihleri arasında ortaokul ve lise öğrenimini gördüğü Silifke Lisesinde edebiyat öğretmeni olarak görev yapmıştır. 13 Şubat 1978 tarihinde Hüsniye ve Ali Boz çiftinin sınıf öğretmeni olan kızları Ayşe Boz Hanım ile evlenmiştir. 1979 yılında Silifke Lisesindeki görevinden ayrılan Prof. Dr. Alptekin, Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümüne Türk Halk Edebiyatı alanında asistan olarak atanmıştır. Burada Sosyal Bilimler Enstitüsüne bağlı olarak Prof. Dr. Saim Sakaoğlu danışmanlığında 1980 yılında Kir-

* Niğde Ömer Halisdemir Üni. Fen Ed. Fak. TDE Bölümü Öğretim Üyesi / e-posta: haticeicel@hotmail.com

manşah Hikâyesi Üzerinde Bir Çalışma adlı doktora ön çalışmasını, 1982 yılında ise *Taşeli Plâtosu Masallarında Motif ve Tıp Araştırması-İnceleme-Metinler-* adlı doktora tezini tamamlamıştır. 1982 yılında doktor unvanını aldıktan sonra aynı yılın Temmuz-Kasım ayları arasında vatanî görevini Denizli’de piyade er olarak yapmıştır.

Atatürk Üniversitesinden ayrılan Prof. Dr. Alptekin, 8 Ağustos 1985 tarihinde Fırat Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümüne yardımcı doçent olarak atanmıştır. 13 yıl bu bölümde çalışarak lisans, yüksek lisans ve doktora düzeyinde çeşitli dersler vermiş; birçok yüksek lisans ve doktora öğrencisi yetiştirmiştir. Burada hazırladığı *Halk Hikâyelerinin Motif Yapısı* (Basımı Ankara 1997) adlı do-

çentlik takdim tezi başarılı bulunmuş ve 9 Ekim 1996 tarihinde doçent unvanını almıştır. Elazığ’daki görevinden ayrılarak 24 Ağustos 1998’de Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Orta Öğretim Sosyal Alanlar Eğitimi Bölümü Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi Anabilim Dalına doçent olarak atanmış, 21 Mayıs 2002 tarihinde de profesörlüğe yükseltilmiştir. 2010 yılında Selçuk Üniversitesinin bölünmesi sürecinde önce Konya Üniversitesinde görev almış, bulunduğu üniversitenin adı Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi olarak değiştirilince de bu üniversitenin bünyesinde çalışmaya devam etmiştir.

Atatürk, Fırat, Selçuk ve Necmettin Erbakan Üniversitelerinde kadrosuyla çalışan Prof. Dr. Alptekin, Van Yüzüncü Yıl (1987-1988), Erciyes ve Niğde (1998-1999) Üniversitelerinde de lisans, yüksek lisans ve doktora düzeyinde dersler yürütmüştür. Yurt dışında ise Uluslararası Hoca Ahmet Yesevî Türk-Kazak (10 Ekim 1994-22 Mayıs 1995) ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Lefke Avrupa (2008-2009) Üniversitelerinde ders vermiştir.

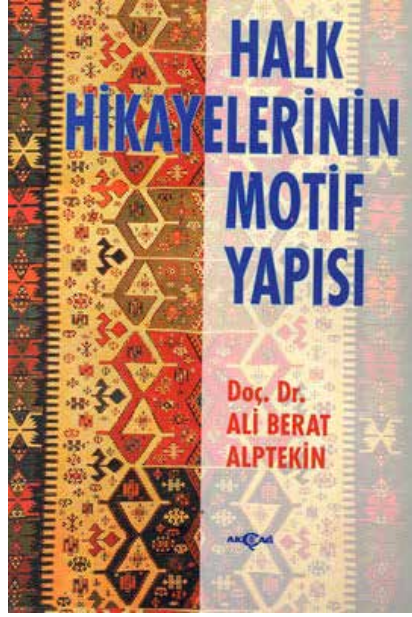
Prof. Dr. Alptekin, gerek Türkiye’de gerek yurt dışında yapılan birçok ulusal ve uluslararası sempozyuma katılmıştır. Kırgızistan, Türmenistan, Azerbaycan, Özbekistan, Kırım, Hollanda ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Prof. Dr. Alptekin’in bilimsel organizasyonlara katıldığı ülkelere dendir. Bunlardan Türk dünyası sınırları içerisinde kalanlar, Prof. Dr. Alptekin için ayrı bir önem taşımaktadır. Çünkü gençlik yıllarında bu ülkelere gitme hayalleri kurmuş ve bunu ancak SSCB dağıldıktan ve Türk cumhuriyetleri bağımsızlıklarını ilan ettikten sonra gerçekleştirebilmiştir. Prof. Dr. Alptekin, hayatı boyunca Türk dünyasının millî ve kültürel bütünlüğü konusunda heyecan duymuş ve bu ül-

küye hizmet etmek için bu dünyanın sınırları içerisinde bulunan hemen her bölge ile ilgili gerek kitap gerekse de makale ve bildiri boyutunda birçok çalışmaya imza atmıştır. Bulduğu Türk yurtları arasında Kazakistan'ın özel bir yeri vardır. Yukarıda adı verilen yerlerde kısa zamanlı olarak bulunmasına rağmen Yesi'de kesintisiz yedi ay kalmış, bu süre zarfında Uluslararası Hoca Ahmet Yesevî Türk-Kazak Üniversitesinde dersler vermiştir. Bu döneme ait izlenimleri ve Kazak folkloru ile ilgili olarak yaptığı derleme ve tespitleri *Yesevî Ocağında 210 Gün* adıyla kitaplaştırmıştır.

Ömrünü bilime adayan ve bu uğurda bıkmadan usanmadan çalışan Prof. Dr. Alptekin, gerek yurt içi gerekse de yurt dışında düzenlenen birçok bilimsel organizasyon ve sempozyuma katılarak bildiriler sunmuştur. Yaptığı çalışmalar dolayısıyla birçok ödüle lâyık görülmüştür. Bunlardan bazıları; **İhsan Hınçer Türk Folkloruna Hizmet Ödülü** (1995), **İçel Kültürüne Hizmet Ödülü** (1996), **Fırat Havzası Gazeteciler Cemiyeti Ödülü** (1996), **Elginkan Vakfı 2015 Yılı Türk Kültürü Araştırma Ödülü** (2015), **Manas'ın Mirasçıları: Türk Dünyası Kültürüne Hizmet Ödülü** (2018)'dür. Aldığı bu ödüllerin dışında 2015 yılında Prof. Dr. Alptekin'e Türk Dünyası Araştırmaları Uluslararası İlimler Akademisi (TDAUIA) tarafından *fahri doktor* unvanı verilmiştir.

Bir bilim adamı olarak sağlığında çeşitli kurum ve kuruluşlara üye olmuştur. Halk Kültürü Araştırmaları Kurumu; İLESAM; Konya Fikir, Sanat, Kültür Adamları Birliği Derneği bunların başlıcalarındandır.

Prof. Dr. Alptekin hayatı boyunca öğrencilerini bilimin ışığıyla aydınlatan ve onların hemen her türlü sorunuyla ilgilenen, daima koruyup kollayan bir hoca olmuştur. Akademik hayatı boyunca lisans ve lisansüstü düzeyde birçok öğrenci yetiş-

tirmiş, danışmanlığında 24 yüksek lisans ve 9 doktora tezi hazırlanmıştır. Hocamızın örnek alınacak başka bir yönü ise iyi bir eş ve aile babası olmasıdır. Ayşe Alptekin ile 41 yıl boyunca sevgi, saygı ve sadakat temeli üzerine oturan imrenilesi bir evlilik hayatı sürdürmüştür. Eşi, Prof. Dr. Alptekin'i akademik hayatı boyunca desteklemiş ve daima onun arkasında durmuştur. Erzurum'da görev yaptığı yıllarda bu evlilikten iki çocuğu dünyaya gelmiştir: Emine Gökçen Koçer (1979-şimdi profesör) ve Ali Gökhan Alptekin (1984-şimdi pilot). Evlatlarına karşı daima sevgi dolu ve fedakâr bir baba olan hocamız, iki evladının kendisine verdiği torunlarına -Göktuğ (2009) ve Ali Alptuğ Koçer (2014) ile Zeynep İlay Alptekin (2013)- karşı da son derece ilgili ve özverili bir dede olmuştur.

Prof. Dr. Alptekin, 16 Temmuz 2019 tarihinde Konya Necmettin Erbakan Üniversitesindeki görevinden emekli olmuştur. Yakalandığı amansız hastalığın pençesinden kurtulamayarak 31 Ağustos 2019 tarihinde vefat etmiş ve ertesi gün Konya'da bulunan Üçler Mezarlığına defnedilmiştir.

Ayşe
ALPTEKİN

BİR MASAL GİBİ GEÇEN 41 YIL...

Bir varmış bir yokmuş ile başlayan masal 41 yıl sonra 31.08.2019 sabaha karşı 04:50'de son buldu. Birçok yakınının son saniyelerinde yanında bulunmama rağmen hakkın rahmetine kavuştuğu o an gülen insanı ilk defa gördüm. O hiç acı çekmedi, sanki Rabb'ine kavuşmak için acelesi var gibiydi. Allah, Peygamberimize komşu, mekânını cennet, kabrini nur, günahlarını af etsin güzel insan.

Şu anda yazmak için sanki hiçbir şey bulamıyorum ama 41 yıllık hayat arkadaşıyla geçen zaman için çok fazla yazılacak şey olduğunu düşünüyorum.

Hep güzel düşünür, karamsarlığa düşmez ve karşısındakine de bu enerjiyi vererek insanları motive ederdi. Komşumuzun bir kızının el parmaklarında doğuştan bir sıkıntı vardı. Küçücük akli ile o elini hep

saklardı, onu bu sıkıntısından kurtarmak için ona sürekli "apartmanın en güzel kızı" diye seslenirdi ki bir süre sonra bu kızımızı elini saklamamaya başlamıştı.

O güzel insan merhametli, yardımsever bir hocaydı. Bir kurban bayramı arifesinde elindeki harçlığını, yoksulluktan evine gidemeyen bir öğrencisine yol parası olarak vermiş ve bayramı parasız geçirmişti. Ömrünü, her konuda insanlara yardım ederek geçirmiş ancak kendisi için hiç kimseden yardım talep etmemiştir.

Yaptığı iyiliklere karşılık beklemezdi ama vefasız insanlara gönül koyduğu olmuştur, kendisi de vefa örneğini en güzel şekilde sergilemiştir. Hocaların hocası hocamız, ağabeyim, babam, çocuklarımdan dedesi Prof. Dr. Saim SAKAOĞLU emekli olduktan sonra üniversiteyle irtibatı kesilmesin, kendini bir boşlukta hissetmesin diye Hocanın rahat edebileceği bir ortam sağlayarak odasını onunla paylaşmıştı.

Türk Halk Edebiyatında hocalık öğrencilik geleneğini en güzel şekilde yansıtmış ve arkasında kendisi gibi bu geleneği yaşatıp, hocalarını asla unutmadan yeni nesillere de bu geleneği aktaracak öğrenciler yetiştirmiştir.

Güle güle güzel insan, hayatımı sana layık olarak geçirdim ve bundan sonra da öyle devam edeceğim. Bıraktığın değerlere ömrüm yettiği sürece sahip çıkacağım, sen rahat uyu.

Seni her daim özleyeceğim...

Merhaba
Akademik Sayfalar

GEÇİP GİDEN 66 YIL

Prof. Dr.
Emine Gökçen
KOÇER

Babamın 30 Ekim 2017 tarihinde ameliyat olması ile vefatı arasında tam yirmi iki ay geçti. Bu kadar zorlu ve amansız bir hastalığa sahip olmasına rağmen bu yirmi iki ay boyunca hep olumlu düşündü ve yüzü hep güldü. Kendimi bildim bileli zaten yüzündeki o gülümseme hiç eksik olmadı.

Tanıdığı hemen hemen herkesin hayatında bir izi olduğuna inanırım. Bilinçli olarak kimse için bir kötülük düşünmediğinden çok eminim. Herkese iyilik yapmaya çalışarak ömrünü geçirdi. Tabii ki bu kadar iyilik yapılan insanlar arasında vefasızları olmadı mı? Oldu. Bu vefasızlıklara çok üzülürdü ve arkasından, “İyilik yap denize at, balık bilmezse Hâlık bilir.” atasözünü de mutlaka eklerdi. Küçükken bu sözü çok anlamlandıramazdım. Ama anladım ki babam yaptıklarını karşılık beklediği için değil Allah rızası için yapıyordu. Hastalığı süresince de herkese elinden geldiğince yardımcı olmaya devam etti ve esas âleme gitti.

Herkes için baba figürü çok önemli olduğu gibi benim için de öyleydi. Benim babam hayatta gördüğüm en azimli, çalışkan ve hoşgörülü insandı. Zaten hayatına bakacak olursak bu başarı öyküsü ancak gerçek azmin ve çalışkanlığın zaferi olabilir. Bu azmini hastalığı süresince de gördüm. Bazen fizik tedavi seanslarında onu izlerken düşünürdüm, ‘Ben olsam acaba bu kadar çaba sarf eder miydim, bu hastalığı yenmek için tekrar ayağa kalkabilmek için?’ cVabım ‘Hayır.’ olurdu. Ama sevgili babacığım ne kadar zor, yorucu ve yıpratıcı tedaviler atlattı

ama azminden, moralinden ve gülümsemesinden hiç ödün vermedi. Zaten gülümseyerek de bu dünyadan göçtü.

Babamın ne kadar vefalı dostları, meslektaşları ve öğrencileri olduğunu bilirdim, cenazesinde bunu bir daha gördüm. Demek ki iyilik yaparak ve hoşgörüsüyle geçen bir ömrün sonunda yalnız kalınmıyordu. Herkes arkasından hep yaptığı iyiliklerden bahsetti. Gerçekten babam nasıl yaşadıysa öyle de göçtü gitti.

Bana bu yaşıma kadar yaptığı rehberlik için minnettarım. Ben de Prof. Dr. Ali Berat ALPTEKİN’in kızı olmanın gururunu ve sorumluluğunu her zaman taşıdım. Böyle bir babaya layık bir evlat olarak yaşamaya çalıştım ve bundan sonra da çalışacağım.

Umuyorum ki yeni dünyanda huzurlu ve mutlusundur. Nur içinde yat babam...

O BENİM SADECE BABAM DEĞİLDİ, REHBERİMDİ DE...

*Hak şerleri hayr eyler
Zan etme ki gayr eyler
Ârif ânı seyr eyler
Mevlâ görelim neyler
Neylerse güzel eyler*

Son iki senedir babamın ağzından düşmeyen, Erzurumlu İbrahim Hakkı Hazretleri'nin bu şiiri aslında tıbbın çare bulamadığı bu korkunç hastalığı, O'nun teslimiyet duygusuyla nasıl kabullendiğinin en büyük kanıtıdır.

Hastalığını öğrendikten üç gün sonra yokluğunda derslerine girecek olan hocaya "Öğrencilerime iyi bak, bu sene alan sınavına girecekler, aman dikkat et!" deyişi de öğrencilerine ve eğitime verdiği değe-

rin yalnızca küçük bir örneğidir.

Azim kelimesinin karşılığı olarak görmüşümdür hep babamı, hayatındaki zorluklara rağmen koyduğu hedeflere hiç durmadan yürüyen, hatta koşan bir insandı. Öyle ki ameliyattan sonra yürümesi bir mucize gibi görülürken, O büyük bir azimle yarın ne olacağını umursamadan hayata asla küsmeden kalktı ve yaşamına ayakta devam ettirdi.

Bugüne kadar kimseyi üzdüğüne, kötü bir söz söylediğine şahit olmadım. O'nu üzenlere bile tebesümle yaklaşıp belki de en büyük insanlık dersini vermiştir hep. Vicdan sahibi, bir karıncayı bile incitemeyecek derecede temiz kalpli tertemiz bir insandı.

Cenazesinde gördüm ki babam yaşamı boyunca çok dost edinmiş, üstelik onları kategorilere sıkıştırmamış, sadece insan olduğu için sevmiş. Asla bir araya gelmez denilen siyasetçileri aynı safta namaz kılarken, birbirleriyle küs olan insanları tokalaşırken gördüğümde babamla bir kez daha gurur duydum.

Babamın hiç boş vakti olmazdı, hep çalışırdı ama öyle bir dengesi vardı ki, bizlere asla eksikliğini hissettirmezdi. İlgisinin eksik olduğunu düşündüğüm bir an bile olmamıştır ki ebedî yolculuğa uğurlamamıza rağmen hâlâ O'nun gölgesinin üzerimde olduğunu düşünüyorum.

Babamın bana rehberliği, öğütleri, öğretileri, kendi yaşamı ve hatı vefatı, hayatta aldığım en önemli ve en büyük derslerdir, Allah O'ndan razı olsun.

AH ÂLİ ALİ BERAT!

Nail TAN (*)

1978 yılı Silifke Festivali'nde bacanağı Özcan Seyhan'ın tanıttığı Silifke Lisesi Edebiyat Öğretmeni Ali Berat, halk kültürü/folklor bürokratlığı dönemimizde kendisinden en çok yararlandığımız akademisyenlerden biri oldu. Bu yararlanmada önceliği alan hocası Prof.Dr. Saim Sakaoğlu'nun yönlendirmesinin rolü büyüktü. 5-7 Kasım 1982 tarihleri arasında Bolu'da düzenlediğimiz Koroğlu Semineri'nde ilk bildirisini sunmuş, "Artık millî oldum." demişti. Daha sonra MİFAD, HAKAD ve HAGEM'in bilimsel toplantılarının çoğuna katıldı, halk şairleri bibliyografyası gibi zor bir projede gâh yalnız gâh Sakaoğlu ve Şimşek'le görev aldı. Nasıl unutturum bu hizmetlerini?

Burhanettin Kocamaz'ın Türk belediyeçilik tarihine geçen Tarsus Belediye Başkanlığında düzenlediği Karacaoglan Şelale Şiir Akşamları ve Karaca Oğlan Ödüllerinin 11 yıllık (2002-2012) seçici kurul görevimiz sırasındaki ciddiyeti, olgunluğu, adalet sevgisi, vicdanlı tutumunu hiçbir zaman unutmuyoruz. Burhanettin Kocamaz, Tarsus'tan ayrıldı, faaliyet tarihe karıştı. Büyükşehir Belediye Başkanlığı dönemindeki uzantısı hiç de başarılı olmadı. Çünkü, Ali Berat Alptekin yanında değildi artık.

22-23 Mart 2012 tarihleri arasında Konya'da düzenlenen 44. Âşıklar Bayramı ve Feyzi Halıcı Paneli sırasında Konya'ya eşimle birlikte gitmiş, Prof. Dr. Ali Berat Alptekin'in ev sahipliğinde unutulmaz günler, geceler yaşamıştık. Konya'nın bütün lezzetlerinden tatmış, Meram Bağları'nda karşılaşmıştık. Rahmetli 15 âşıkla ilgili sunulan bildirileri Konya Büyükşehir Belediyesiyle büyük bir mücadele so-

nucu bastıramamış, nihayet Akçağ Yayınevinde 2016'da yayımlatabilmişti. Başındaki saçların yarısını âşıkların ağartıp döktüğünün şahitlerinden biri benim. Bizim başımızdaki saçları ağartıp dökenleri söylemeyeceğim. Siz biliyorsunuz zaten...

7-10 Kasım 2015 tarihleri arasındaki Azerbaycan seyahatimizde kendisine sevgim, saygım daha da arttı. Seyahat arkadaşlığı iyi bir karakter, kişilik denemesidir daima. Azerbaycan halk edebiyatıyla ilgili birçok eseri olmasına rağmen, o topraklara hiç gitmemişti. Hocası Prof.Dr. Saim Sakaoğlu bana ve H. İvgin'e daima "Azerbaycan'a beni davet edeceklerse söyleyin Ali'yi çağırınlar. Ben yeteri kadar gittim." dediği için bu defa rahmetliyi yanımıza almıştık. Prof. Gülensoy'la birlikte. Azerbaycan'da her dakikayı, saati hakkını vererek duygu coşkunluğu içinde yaşadık. Bu seyahatten sonra yolu yine Azerbaycan'a düştü. Kısmetini bu seyahat açmıştı.

Mekâmi cennet olsun!

* Kültür ve Turizm Bakanlığı Halk Kültürlerini Araştırma ve Geliştirme (HAGEM) Genel Müdürü (e)
Fotoğraf, Bakü'deki Fahri Doktor unvanının verildiği gündü tören sırasında çekilmiştir.

Ayşe ve Ali Berat Alptekin'in mutlu günlerinden biri: Torunlarının sünnet günü: Burcu (gelini), Gökhan (oğlu), Ali Bey, Ayşe Hanım, Emine Gökçen Koçer (kızı), Atilla Koçer (damadı) ve torunları: Göktaş Koçer, Zeynep İlay Alptekin, Ali Alptuğ Koçer.

Masal kuşağının üç öncüsü: Prof. Dr. Saim Sakaoğlu (hoca), Prof. Dr. Ali Berat Alptekin (öğrencisi), Prof. Dr. Esmâ Şimşek (Prof. Alptekin'in öğrencisi).

İLİM YOLUNDA DEVAM EDEN ORTAKLIK

(Prof. Dr. Saim Sakaoglu - Prof. Dr. Ali Berat
Alptekin - Prof. Dr. Esma Şimşek)

Prof. Dr. Esma
ŞİMŞEK (*)

Bundan tam 37 yıl önce, bir Eylül gününde tanıştım Ali Bey'i. Mütebessim, babacan ve koruyup kollayıcı tavrıyla uzatmıştı elini ve o günden sonra da tuttuğu o eli asla bırakmamıştı. Kendisi bırakmadığı gibi ikinci bir elin de tutmasına da vesile olmuştu. Benim için kutsal olan bu ellerden ikincisi de yine aynı yıllarda tanıştığım ve derslerimize de giren edebiyat dünyasının ulu çınarı Prof. Dr. Saim Sakaoglu idi...

Yüreği ilim aşkıyla yanıp tutuşan, garibin dostu, darda kalanların "Hızır"ı, Türk dünyası sevdalısı bir Yörük Bey'i idi Ali Bey... Üniversiteye ilk adımı attığım günlerde, ilk tanıştığım kişilerden biriydi. Liseden tarih hocam Mustafa Eroğlu'nun arkadaşısıydı. Hemşerilik, tanışmışlık, dersler derken bir yıllık öğrencilik hayatım bitivermişti. İkinci yıl artık birbirimizi daha iyi tanıyorduk ve akademik hayatın kapısı bana doğru yavaş yavaş aralanmaya başlamıştı. Ali Bey, fırsat buldukça beni saha çalışmalarına, derleme türü yazılar yazmaya yönlendiriyordu... Hiç şüphesiz bu çalışmaların en yakın takipçisi de Saim Bey idi. Derken biz işi büyüttük ve üçümüz birlikte yayın yapmaya karar verdik. Üçlü isim ile ilk çıkacak kitabın konusu Azerbaycan aşıkları idi. İlk işim Kril alfabesini öğrenmek oldu, sonrası kolaydı... Ali Bey daktilonun başında, bense masanın hemen yanına koyduğu ikinci sandalyede saatlerce süren çalışmalar... Danışmanımız ise Saim Bey idi. Takıldığımız, çözüm bulamadığımız yerlerde

imdadımıza yetişiyor, bize yol gösteriyordu. Çünkü o günlerde ben ikinci sınıf üniversite öğrencisi, Ali Bey ise çiçeği burnunda bir halk edebiyatı doktoru idi. Ama önümüzde tecrübeli bir rehberimizin olması işlerimizi kolaylaştırıyordu. Çabalarımız bir süre sonra meyve vermeye başladı. Ben üçüncü sınıfa geldiğimde; *Azerbaycan Aşıkları ve El Şairleri I* (İstanbul 1985), dördüncü sınıftayken de; *Azerbaycan Aşıkları ve Halk Şairleri II* (İstanbul 1986) adlı iki ciltlik eserimiz üçlü imza (Sakaoglu, Alptekin ve Şimşek) ile yayımlanmıştı. (Daha sonraki yıllarda bu iki eserden seçilen bazı aşıklar; *Azerbaycan Aşıkları ve Halk Şairleri I (16-18. Yüzyıllar)*, Ankara 2000) adıyla Atatürk Kültür Merkezi tarafından yeniden yayımlandı.) Bir öğrenci için hocalarıyla birlikte kitap yayımlamanın mutluluğunu ve gururunu anlatmak gerçekten zor, yaşamak lazım...

Ortak çalışmalarımız, daha sonraki yıllarda da devam etti. *Azerbaycan Tapmacaları / Bilmeceleri* (Elazığ 1992) adlı eseri hazırlarken Ali Bey ile ben Elazığ'da, Saim Bey ise Konya'da idik. Telefon görüşmeleri, otobüsle yapılan çalışmaların gönderilip alınması, düzeltmeler, eklemeler derken bu çalışma da güzel bir şekilde tamamlandı ve Elazığ Belediyesi yayınları arasında çıktı. *Meddah Behçet Mahir'in Bütün Hikâyeleri I-II* (Ankara 1997-1999) adlı eseri hazırlarken ortak sayısında bir artış oldu ve Saim Bey'in değerli eşleri Yurdanur Hanım da aramıza girerek bizleri şerefliendirdiler. Böylece bu

(*) Fırat Üniversitesi İnsani ve Sosyal Bilimler Fakültesi Türk Dili ve Ed. Böl. Öğretim Üyesi /ELAZIĞ

kitabımız, dörtlü isimle yayımlandı.

Ekip çalışmasını seven ve buna önem veren Ali Bey'in, bunların dışında, bir kısmı benimle, bir kısmı da Saim Bey ile olmak üzere daha birçok makale ve kitabı yayımlandı. Bu çalışmalar ve birlikteliğimiz diğer bir ifadeyle ortaklığımız birçok dostumuzun/büyüğümüzün dikkatini çekmiş ve güzel duygularını çeşitli vesilelerle dile getirmişlerdi. Bunlar arasında, Ali Bey için hazırlamış olduğumuz; *Toroslardan Tanrı Dağlarına Halkbiliminin Ulu Çınarı Prof. Dr. Ali Berat Alptekin* (Konya 2019) adlı armağan kitabında yer alan yazılardan seçtiğim birkaç satırı burada paylaşmak istiyorum:

Prof. Dr. Nail Tan: “*Ali Berat, hocası Prof. Dr. Saim Sakaoğlu ve kendisiyle daima övündüğü öğrencisi Prof. Dr. Esmâ Şimşek’le birlikte Azerbaycan anonim ve âşık edebiyatı alanlarında birçok kitap aktardığı, inceleme yayımladığı...*”

Prof. Dr. Gönül Ayan: “*... Hele vefa, değerbilirlik! Halk edebiyatında Saim Sakaoğlu – Ali Berat Alptekin – Esmâ Şimşek üçlüsünde hiç fire vermemiştir. Şöyle haris bir dünyada o derece olmasa da başka örnekleri de vardır. Ama bu üçlünün birlikteliği saygıya lâyıktır. Zira her üçü de ununu elemiş, eleğini duvara asmış. Biri emekli olmuş, diğer ikisi de kariyerlerini her bakımdan tamamlamışlar. Ama insan evlatları! Saygı, sevgi, kadirşinaslık*

her üçü arasında da devam etti, devam ediyor...”

Araştırmacı yazar Bedrettin Keleştimur ise 30 Nisan Gazetesi’nde; “*Halk Edebiyatında, ‘Saim Sakaoğlu, Ali Berat Alptekin, Esmâ Şimşek İsimleri’ birlikte anılır... Prof. Saim Sakaoğlu, Prof. Dr. Ali Berat Alptekin ve Prof. Dr. Esmâ Şimşek’i... Bir soylu nehir yatağı olarak isimlendirdik... Anadolu Bozkırlarına Can Vererek Akan Fırat ve Dicle Misali...*” (09.09.2019) diyerek manevi ve bilimsel anlamda birbirlerinden asla kopmayacak “üçlü”yü anlatmıştı.

Saz şairlerimiz de, Saim Bey veya Ali Bey için yazdıkları şiirlerinde “ortaklar”ı birbirinden ayırmamışlardır:

“**Saim** öğretmenin, **Esmâ** öğrencin

Geleceği oldu yüzlerce gencin

Sinyal verir oldu vücut direncin

Profesör Ali Berat Alptekin.”
(Âşık Temel Turabî, 2017)

Sakaoğlu meşhur Dünya, ellerde

Ali Berat, Esmâ adı dillerde

İlim vahasıdır kurak çöllerde

Gölgeli, hem sulu konuklarımızı
(Halil Karabulut, 29 Temmuz 1996)

“Her ölüm erkendir.” sözü ne kadar da doğruymuş. Daha ortaklaşa hazırlayacağımız bir sürü planlar/projeler vardı... Ama Ali Bey, her konuda olduğu gibi bu konuda da aceleci davrandı ve bir (1) Eylül sabahı, bizi “dede-torun” boynu bükük bırakarak ebedî istirahatgâhına çekildi. Artık ben, Saim Hocamın “yetim kalan ortak”ı oldum.

Canım Hocam, kabullenmek zor biliyorum, ama gözünüz arkada kalmasın. Biz Saim Hocam ile birlikte sizin manevi varlığını hep yanımızda hissedeceğiz ve ortak çalışmalarımıza kaldığımız yerden devam edeceğiz. Mekânınız Uçmağ olsun, nur içinde yatın.

KISACIK'TAN SAYFALAR: ALİ BERAT ALPTEKİN KARDEŞİMLE... (2)

Sabri KOZ*

Erciyes dergisinin 501. sayısında yayımlanan yazımın aslında bir yakarma, bir çığlık olan son cümlesi hazindir; ondan bir önceki paragraf ise şöyle biter: “(.....) benim belki de hiç bitiremeyeceğim *Kısacık*'taki Ali Berat Alptekin sayfalarının asla kapanmayacağını ayan beyan yazıyorum...”

Kısacık, tanıdığım, sevdiğim, etkilendiğim ve aramızdaki ilişkinin bilinmesini istediğim insanlarla ilgili yazılarımı topladığım bir kitap taslağının “klasör adı”. Uzunlu kısıklı yirmiye yakın yazı yazdım buraya. Bu yazılardan kimi o kişilerin vefatından sonra yayımlandı kimi de yayımlandıktan sonra vefat etti. Klasörde yayımlamadıklarım da var, bunlar içinde yaşayanlar da aramızda olmayanlar da mevcut. Yayımlananlara zaman zaman ekler yaptığım, okurken, düşünürken ya da başkalarıyla konuşurken gördüğüm, aklıma gelen, kulağıma misafir olan hususları not eder yaşatırım yazıları, bu biraz da sevginin sürekliliği ile avunmaktır. Bu yüzden Ali Kardeşimin sayfaları da hiç kapanmayacak, dün *Erciyes* için açılmıştı, bugün *Merhaba* için açıldı, yarın başka bir yer için ya da sebepsiz zuhuratla bölümler, paragraflar eklenir durur, sürekli oluşu hatta bir türlü bitmeyeceği

bundan, “temmet” nedir bilememekten.

Ben bir zamanlar birçok kitap tanıtma yazısı yazdım. “Halk Kültürü Kitapları”, “Anadolu Kitaplığı” gibi başlıklar altında taşrada basılmış, taşra işi, taşrayla ilgili kitaplar başta olmak üzere ilgi alanıma giren yayınları tanıttım, arada bir iğneledim de yazarları, hazırlayanları. Hatta bir televizyon programında böyle bir köşem bile vardı. Evdeki yazı dosyalarımı karıştırırken içeriği değil de başlığı dikkatimi çeken bir yazımı buldum: “Birbirini İzleyen Üç Araştırmacı: Saim Sakaoğlu, *Dadaloğlu* // Ali Berat Alptekin, *Fırat Havzası Efsaneleri* // Esmâ Şimşek, *Kadirli ve Osmaniye Ağaçları*” *“Dünya Kitap, Yıl: 3, S. 30, Nisan 1994, s. 27*). Bu yazının bir gayesi vardı, kitapları duyurmak; benim bir derdim vardı, üç hocanın varlık ve işlevlerini vurgulamak, kuşaklar boyu devam etmesi arzulan bilim insanlığı zincirine dikkat çekmek. Bunun gerçek olduğunu bilmek, süreklilik kazandığına tanık olmak ne güzel. Yıl 1994 daha ve bu üçlünün oluşturduğu bereketli, meyvedâr ağaç, 2019’a gelindiğinde ne dal budaklar saldı ne bilim insanları yetiştirdi ne eserlere analık, ebelik etti. Adlarını yazamıyorum ama benim çok saygı duyduğum, hayran ol-

* Halk Bilimi Araştırmacısı, mskoz@superonline.com

duğum husus da bu... Tıpkı Âşık Veysel'in şu dizesi gibi: Ben babamı sen ustanı unutma.

İstanbul'un tarihî Sahafkar Çarşısı'ndan 1980'li yıllarda bir yazma satın almıştım. Yazma, bir halk hikâyeleri mecmuası idi. İçinde bulunan dört halk hikâyesi daha sonra Doğan Kaya ile hazırladığımız hemen hemen ikincisi de hazır olduğu halde (üçüncü, dördüncü kitaplara girecek hikâyeler bile listelendi, duyuruldu) yayımlanması yılan hikâyesine dönen bir kitap dizisine dönüştü: *Halk Hikâyeleri I. Âsumân ile Zeycân-Âşık Garib ile Bezirgân Kızı-Hurşid ile İlik Hanım-Murad Şah* (Kitabevi Yayınları, İstanbul, 2000, 312 s., tıpkıbasımlar).

Bu dört hikâyeden "Murad Şah"ı, yeni bir metin olduğu hayal ve hevesiyle Konya'da Saim Sakaoğlu ağabeyimin Edebiyat Fakültesi Dekanı olduğu yıllarda düzenlediği bir sempozyumda bildiriyle tanıttım dedim. Hazırladığım bildiriye sunduktan sonra Ali Berat, bu hikâyenin as-

lında Şah İsmail *Hikâyesi*'ne çok benzediğini, onu hatırlattığını, o hikâyenin bir âşık eliyle değiştirilmiş varyantı olabileceğini kulağıma fısıltıyla söyledi. "Bu hususu konuşalım, eldeki verileri daha sıkı bir biçimde karşılaştıralım." dedik. Ne yazık ki ayrıntılı bir görüşme yapamadık, hikâyeyi bildiri metnine ekleyerek bir makale olarak yayımladığım ("Yazma Kaynaklardan Derlemeler I. Murad Şah Hikâyesi", *Kaşgar*, S. 12, Kasım 1999, s. 83-120), hikâye metni kısa bir süre sonra kitapta da yayımlandığı halde dozu çok iyi ayarlanmış bu eleştirinin arkası gelmedi, ben aslında üstüne üstüne gitmedim konunun, o da bir daha dönmedi, üzgünüm... Ama ne zaman bu toplantıyı hatırlasam, bu yazı bir şekilde gözüme ilişse, kitabı görsen bir yerlerde ve Şah İsmail Hikâyesi aklıma gelse, konu edilse sevgili Ali'nin bu kısa ama sevgi ve şefkat dolu uyarısını fısıltı halinde kulağımda hissedirim. Bu arada zaman zaman *Halk Hikâyeleri*'nin niçin devam etmediğini de sorardı. Bir defasında kendilerinin de benzer bir işe giriştiklerini ama başlarına gelmeyen kalmadığını o meşhur acımtırak **gülüşüyle söylemişti**.

15 Eylül sabahı, iki haftalık ayrılıktan sonra fakirhanede uyku ile uyanıklık arasındaydım (yakaza değil elbette, ancak tam uyanmamış olduğumdan eminim). Önceki yazıda, bu yazıda ve daha sonra yazacaklarımda sözlerimin Ali Berat'ın nasıl cevaplandırılacağından da söz edebilseydim diye hayal ederken uyandım.

Rahmet olsun!

Armutlu-Acıbadem, 13-15 Eylül 2019

BİR ÂLEM GÖÇTÜ

Sadık GÖKCE

Eskilerin bir lafı var “İyiler beyaz atlara binip gittiler” diye... Son günlerde bu sözün gerçekleştiğine bir kez daha tanık olduk. Önce Milliyetçi camianın önde gelen isimlerinden Mustafa Kafalı Hocayı, ardından da Ali Berat Alptekin Hocayı kaybettik. Rahmeti Rahmana kavuşan her iki değerli büyüğüme Allah’tan rahmet yakınlarına başsağlığı diliyorum.

Prof. Dr. Ali Berat Alptekin ile 5-6 yıl önce tanışma fırsatı bulmuştum. Konya Türk Ocağında eşim Anuş Hanımla birlikte hazırladığımız, üniversite öğrencilerinin büyük katkıda bulunduğu Nevruz Kutlaması için konuşma yapmak için konunun uzmanlarından olan Hocamızı davet etmeye karar vermiştik. Daha önce bir muhabbetimiz olmadığı için önce telefonunu bulup bu yolla Hocamıza ulaşmayı düşündük. Telefon numarasına ulaştıktan sonra kendimi tanıtip bir konu üzerinde konuşmak istediğimi söyledim. Azerbaycan’a gideceğini, döndüğünde görüşebileceğimizi söyledi.

Azerbaycan dönüşü Fakülteye gittik ve bizi odasında kabul etti. Kendisine o sıralarda görev yaptığım Yenigün Gazetesi için hazırladığımız “Şehrin Hafızası” ilavesini götürmüştüm. Çok memnun oldu. Çıkardığımız ilave ve seçtiğimiz konular hakkında bizi mutlu edecek cümleler kurdu. Biraz sohbetten sonra ziyaretimizin sebebini sordu. Türk Ocağında kutlayacağımız Nevruz için bir konuşma yapmasını

arzu ettiğimizi, kabul ederse çok memnun kalacağımızı, söyledik. Bize gülümsedi ve “Sadık Bey, Türk Milleti ve Kültürü söz konusu ise ben bir asker gibi görev emri beklerim” dedi.

O gün başlayan dostluğumuz devam etti. Her zaman akıl danıştığım, fikirlerine müracaat ettiğim bir büyüğüm oldu. Gerçekten de Türk Milleti ve Kültürü söz konusu olduğunda hiçbir engel tanımadan göreve koştu.

Hastalığı nüksettikten sonra düzenlenen Konya Âşıklar Bayramında görüştük. Yorgun görünüyordu. “Geçmiş olsun Hocam! Rahatsız mısınız?” diye sorduğumda “Beynimde bir ur olduğu tespit edildi. Haftaya Ankara’ya gideceğim. Bir ameliyat olacağım. Allah’ın takdir ettiği hayatın dışına çıkamayacağıma iman ediyorum. Elbette takdir Allah’ın ama bizim görevimiz tedbir almak” demişti.

O gece o hasta ve yorgun hali ile sırf Türk Kültürüne hizmet etmek şevki ile jüride görev yaptı. Yine o hasta hali ile doktora öğrencilerinin çalışmalarına ışık tutmak için çalıştı, gayret gösterdi. Ama takdir edilen ömür bu kadarmış... Allah’ın dön emri gelince bu geçici âlemden ebedî âleme geçti.

Hacı Veyis Camii’nin bahçesini dolduran sevenleri son yolculuğunda onu yalnız bırakmadı.

Ali Berat Alptekin hayatını Türk Milletine adanmıştı. Bu konuda yaptığı çalışmalar ile bütün Türk Dünyasında tanınan bir bilim insanı idi.

Yetiştirdiği onlarca akademisyen onun hayalini gerçekleştirmek için bundan sonra daha da fazla çalışmak zorunda kalacak. Çünkü Hocanın vefatı ile boşalan yerini doldurmak da onlara kaldı.

Hocam siz orada rahat olun. Sizin hiç umudunuzu kesmediğiniz Türk Milleti yine bir Karakuş –Simgür, Zümrüdü Anka- gibi kendi külleri içerisinde bulunan közün tekrar alevlenmesi ile eski parlak günlerine dönecek, sizin hayalleriniz gerçekleşecektir.

Kısaca dün Konya bir âlimini kaybetti. Peygamber Efendimiz “Âlimler yeryüzünün kandilleridir.” diye buyurmuştu. Konya’nın kandili söndü. Yine Peygamber Efendimiz “Âlimin ölümü âlemin ölümü gibidir.” buyurmuştu. Konya’da Ali Berat Alptekin’in vefatı ile bir âlem göçtü.

Büyükşehir Belediyesinin bir Kültür Merkezine Ali Berat Alptekin ismini vermesi bir vefa borcudur. Bu vefanın gösterileceğini umuyor ve bekliyoruz.

